

Jakiej działalności konkurencyjnej pracodawca może zakazać pracownikowi

Bartłomiej Raczkowski

partner, Bartłomiej Raczkowski Kancelaria

Prawa Pracy

Umowa o zakazie konkurencji musi definiować działalność konkurencyjną względem pracodawcy, której pracownikowi nie wolno prowadzić. Czy strony mają swobodę w jej określaniu?

Strony nie mają pełnej swobody w określaniu tego zakresu. Musi on mieścić się w granicach tego, co uważa się za działalność konkurencyjną na podstawie przepisów i orzecnic-

twa. Pozornie sprawa wydaje się prosta, np. dla spółki budowlanej działalność konkurencyjna to zatrudnienie się w innej firmie budowlanej, a dla banku w banku. Ale już odpowiedź, czy działalnością konkurencyjną wobec banku jest zatrudnienie się w firmie leasingowej, nie jest łatwa.

Przepisy regulujące zakaz konkurencji (art. 101¹ – 101⁴ k.p.) nie zawierają wprost definicji działalności konkurencyjnej. Wywodzi się ją w doktrynie i orzecznictwie z całości obowiązujących przepisów prawa. Za taką działalność uważa się działalność pokrywającą się z działalnością pracodawcy, gdzie krąg odbiorców towarów lub usług przynajmniej części-

wo jest, bądź potencjalnie może być taki sam. Zakaz konkurencji powinien odnosić się do przedmiotu działalności określonego w przepisach aktów założycielskich pracodawcy, (statut, umowa spółki). Zgodnie z wyrokiem SN z 24 października 2006 r. (II PK 39/06), przedmiot zakazu może odnosić się nie tylko do działalności faktycznie prowadzonej, lecz również do planowanej przez pracodawcę. Musi ona jednak być rzeczywiście przewidywana, co ma mieć odzwierciedlenie w konkretnych działaniach pracodawcy. Działalność konkurencyjna nie musi być koniecznie prowadzona na tym samym terytorium. Sam fakt prowadzenia tożsamej dzia-

łalności nawet na innym terytorium, w warunkach wolnego rynku jest bowiem stwarzaniem konkurencji (wyrok SA w Warszawie z 21 lipca 2005 r., III APa 85/05). To, jak szczegółowo określić zakres działalności konkurencyjnej, zależy od stanowiska pracownika.

Jeżeli w umowie o zakazie konkurencji zdefiniuje się działalność konkurencyjną zbyt szeroko, to takie postanowienie będzie nieważne. W większości przypadków nieważność dotknie jednak wyłącznie te zapisy umowy, które będą wykraczać poza dopuszczalne granice zakazu. Zakaz w dopuszczalnych granicach pozostanie wiążący.

not. MJ